

Aan
de gemeenteraad

Datum 21 november 2023
Zaaknummer 2023-0163911
Betreft Actuele stand van zaken dossier Chemours/Delrin

Vergadering van Portefeuillehouder: Tanja de Jonge
Begrotingsprogramma Groen, Duurzaam en Ruimtelijk Dordrecht
Kernteam/Opgave: Stad - Mobiliteit, Milieu & Economie
Auteur: Maurice Roubos
E-mail: mjh.roubos@dordrecht.nl
Verantwoordelijke: Duco Hoogland
Openbaar: Ja

Raadsinformatiebrief

Hoe zijn de bevoegdheden rond dit onderwerp verdeeld?

De fabriek van Chemours staat op het grondgebied van Dordrecht. Vanuit emissies is PFOA en GenX in de omgeving verspreid. Wij hebben de bedrijven gedagvaard vanwege het aanbrengen van schade aan onze gemeentelijke eigendommen.

De provincie is bevoegd gezag voor vergunningen BRZO en Rijkswaterstaat voor de watervergunning.

Wat is de aanleiding om deze informatie kenbaar te maken?

Door middel van deze raadsinformatiebrief stellen wij uw raad in de gelegenheid kennis te nemen van de laatste stand van zaken van het dossier Chemours en Delrin. Wij richten ons in dit dossier op het zoveel mogelijk terugdringen van het toepassen en uitstoten van schadelijke stoffen, het ontwikkelen van kennis over deze stoffen, waar nodig door het uitvoeren van (aanvullende) onderzoeken en voor zover noodzakelijk het aanpakken van de gevolgen van het vrijkomen van schadelijke stoffen. Dit doen we in het belang van een gezonde leefomgeving voor onze inwoners en het voorkómen van dit soort situaties in de toekomst.

In deze raadsinformatiebrief vindt u:

1. Raadsinformatiebrieven, behandeling van aangenomen moties en wethoudersberichten vanaf de algemene raadsinformatiebrief van april 2023.
2. De besteding van de gelden onder de SPUK-subsidieregeling buitenproportionele verontreinigingen met PFAS.
3. Overige onderzoeken en ontwikkelingen.
4. Beeld uit de wijk.
5. Mediabeeld.
6. Inwoners informeren en regionaal samenwerken.
7. De aansprakelijkstelling van Chemours en DuPont door de gemeenten Dordrecht, Sliedrecht, Papendrecht en Molenlanden.
8. Stand van zaken vergunningen, toezicht en handhaving.

Wat is de te delen informatie?

1. Aan u toegezonden berichten vanaf april 2023

a. Raadsinformatiebrieven

April: algemene raadsinformatiebrief met een beschrijving van de actuele stand van zaken op het dossier (zaaknummer 2003-0051878).

Oktober: raadsinformatiebrief over de uitspraak van de rechter op 27 september 2023 en gelijktijdig het afhandelen van de motie "Samen Sterk tegen Chemours" (2023-0146299).

b. Moties die aangenomen zijn

M 9: door diverse partijen: 'Samen sterk tegen Chemours' om juridische informatie over procedures te verstrekken aan inwoners. Deze motie is uitgevoerd.

M20/20A: CDA: Borgstelling grondwaterbeheerssysteem.

M2: PvdD: inkoop verzoeken om PFAS vrije materialen in te kopen.

M11: BVD: Chemours - PFAS opruimen, start nu!

c. Artikel 39/40-vragen

GroenLinks: vragen naar aanleiding van het NRC-bericht over de uitstoot van de fabriek.

PvdA: vragen over de kwaliteit van het zwemwater.

CDA: vragen over de gehalten PFAS in zwemplas Merwelanden.

SP/FW: diverse vragen over dossier Chemours, o.a. waarborgsom en sluiting.

FW: vragen over het uitlekken geheime notulen naar Zembla (art. 39).

VVD: Heimelijke kennis DuPont en Chemours.

FvD: PFAS en de energietransitie.

d. Wethouderberichten

Juni: LID-GS brief over de reactie van GS op het OVV rapport 'Industrie en Omwonenden'.

Juni: informatie over de Zembla-uitzending over zwemwater en PFAS.

Juli: LID-GS brief over uitstoot van de onvergunde stof TFA uit de fabriek en de dwangsom die GS oplegt aan het bedrijf.

Augustus: LID-GS brief over het negatief zwemadvies Merwelanden en een nieuwsbericht hierover van het college van B&W.

Augustus: Informatie over het doorgaan van evenement 'Swim 2 fight Cancer' in Wantij in het kader van PFAS.

Augustus: Aankondiging van het NRC onderzoek naar PFAS in eieren van kippen in het gebied.

September: Kennisgeving van de reactie aan de European Chemical Authority ECHA op het restrictievoorstel voor een totaalverbod op PFAS in Europa.

September: Aankondiging uitspraak rechter op 27 september 2023.

September: LID-GS brief over het tussenvonnissen van de rechter op 27 september in de dagvaardingszaak tegen de bedrijven.

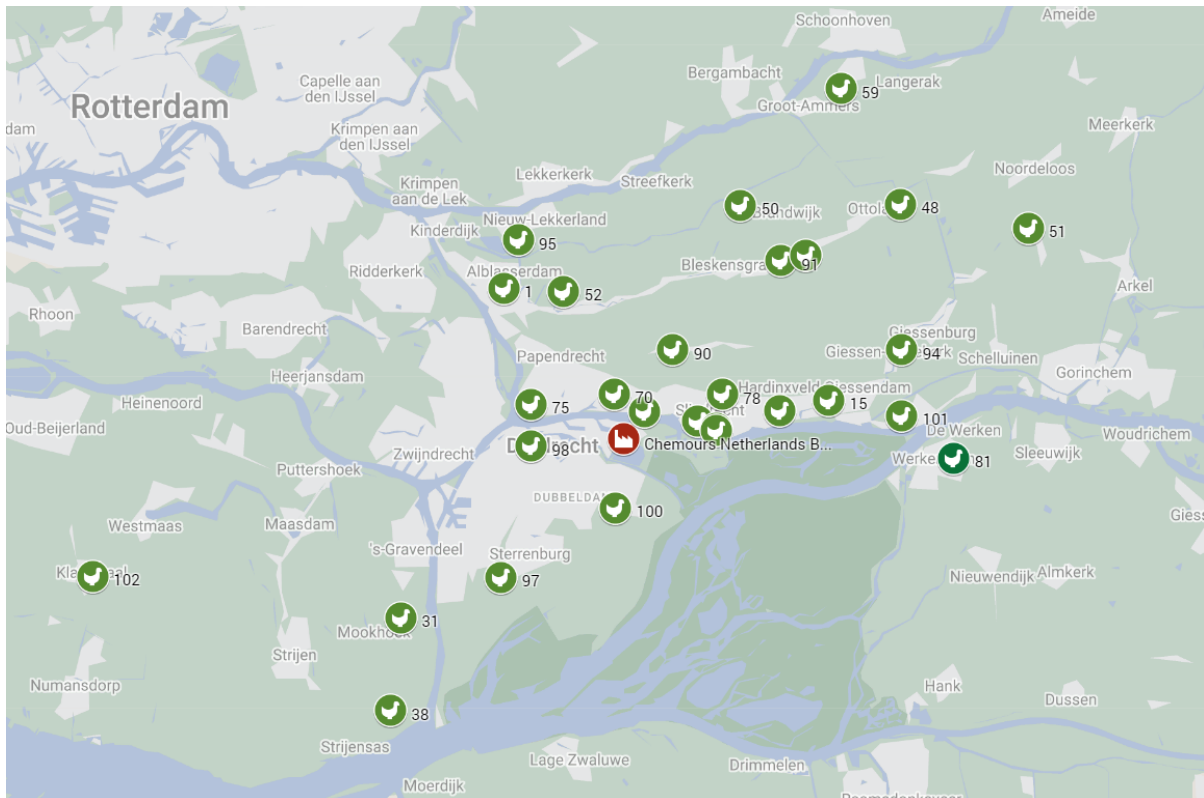
2. Vervolgonderzoek, waaronder eieren

In 2021 ontvingen wij als penvoerder, mede namens Sliedrecht, Papendrecht, Molenlanden en Alblasterdam een subsidie voor een speciale uitkering, SPUK voor buitenproportionele verontreinigingen met PFAS. In 2021 en 2022 zijn daar moestuinonderzoeken, de advocaatskosten en onderzoekskosten voor de dagvaarding en de meerkosten voor de sanering van de Spartelvijver in Dordrecht van betaald. Voor uitgebreide informatie, zie de raadinformatiebrief van april 2023.

In 2023 is onder dezelfde subsidieregeling een vervolgonderzoek gestart, met de volgende deelonderzoeken:

a. Eieren van kippen (dit onderzoek loopt nu)

Het gaat in dit onderzoek om eieren van kippen van particulieren en zorg- kinderboerderijen, dierenweijtjes en bij moestuincomplexen. Hiervoor is het onderzoeksgebied uitgebreid met de gemeenten Zwijndrecht, Hardinxveld-Giessendam, Alblasterdam, en als referentiegemeenten locaties uit de gemeenten Hoeksche Waard en Altena. We verwachten dat het gehalte PFAS in eieren uit locaties van de laatste twee gemeenten het laagste zijn en dezelfde gehalten bevatten als landelijk.

Figuur 1: gebiedsverdeling eieren in het gebied

De eieren zijn onlangs geraapt door Tritium en deze heeft gelijk monsters genomen van de grond waarop de kippen scharrelen. Daarmee kunnen we een correlatie leggen tussen de PFAS in de grond en de eieren. Het Wageningen Food and Safety Research instituut (WFSR) in Wageningen is gespecialiseerd in onderzoek naar PFAS in voedsel. Zij voeren zeer gedetailleerde analyses uit op de eieren met behulp van gespecialiseerde apparatuur en testmethoden. Deze resultaten zijn belangrijk, want deze vormen de basis voor het bepalen van de aanwezigheid van PFAS in de eieren in het onderzoek.

Het RIVM beoordeelt de analyses van WFSR. RIVM bepaalt of deze stoffen een potentieel gevaar vormen voor de gezondheid van mensen die deze eieren eten. Naar verwachting zal RIVM in het eerste kwartaal van 2024 met een rapport hierover komen. Arcadis en OZH coördineren in opdracht van Dordrecht het onderzoek. Zij formuleren adviezen aan inwoners over het eten van eieren in de verschillende delen van het gebied.

We verwachten de resultaten met adviezen aan inwoners vóór het volgende legseizoen in het voorjaar van 2024 op te leveren en lichten het onderzoek toe op een bijeenkomst.

b. Veegonderzoek

Over een complex onderwerp als PFAS weten we nog lang niet alles. Uit de moestuinonderzoeken komen nog een aantal vragen die we in 2023 of 2024 gaan onderzoeken. De belangrijkste zaken zijn het nader onderzoek van de grond in kassen, onverwachte hogere gehalten aan andere PFAS in een aantal locaties, te weten PFunda én onderzoek naar de sloten in Papendrecht en Sliedrecht, waar een hoger gehalte PFOA werd aangetroffen en waardoor het advies gegeven moest worden om dit met mate te gebruiken.

c. Dagvaarding

De originele subsidieaanvraag is mét goedkeuring van de subsidieverstrekker, het ministerie van IenW gewijzigd in die zin, dat ook de vervolgwerkzaamheden van de advocaat Pels Rijcken ná de uitspraak, bekostigd kunnen worden onder deze subsidieregeling (SPUK).

3. Overige onderzoeken en ontwikkelingen

a. Europese restrictievoorstel: verbod op alle PFAS in Europa staat open voor inspraak

Op Europees niveau is in 2021 een verzoek gedaan aan de ECHA om alle PFAS te verbieden, met uitzondering van essentiële toepassingen. Nederland deed dit verzoek samen met Duitsland,

Zweden en Noorwegen. Dit is de eerste keer dat een verbod wordt gevraagd voor een hele stoffengroep. Daarmee wordt de industrie uitgedaagd om werkelijk andere stoffen te gebruiken, omdat het vervangen van de ene PFAS voor de andere na het verbod niet meer mogelijk is. Een voorbeeld daarvan is Chemours die in 2012 de PFAS PFOA verving door GenX.

Wij hebben net als de andere drie gemeenten een zienswijze ingediend en op de website van ECHA geplaatst. In de kern komt deze reactie neer op de volgende aanbevelingen:

- het restrictievoorstel moet ook toezien op de import van PFAS en PFAS-houdende producten;
- het sterker definiëren van de term 'essentiële toepassingen' en het goed opnemen van het voorstel in regelgeving;
- terughoudend zijn met lange overgangstermijnen en ontheffingen;
- aandacht voor een goed certificeringssysteem en een goed werkend handhaving-instrumentarium;
- op mondiale schaal aan te dringen op een verbod voor alle PFAS in de wereld.

De ECHA neemt alle zienswijzen mee en maakt een definitief voorstel.

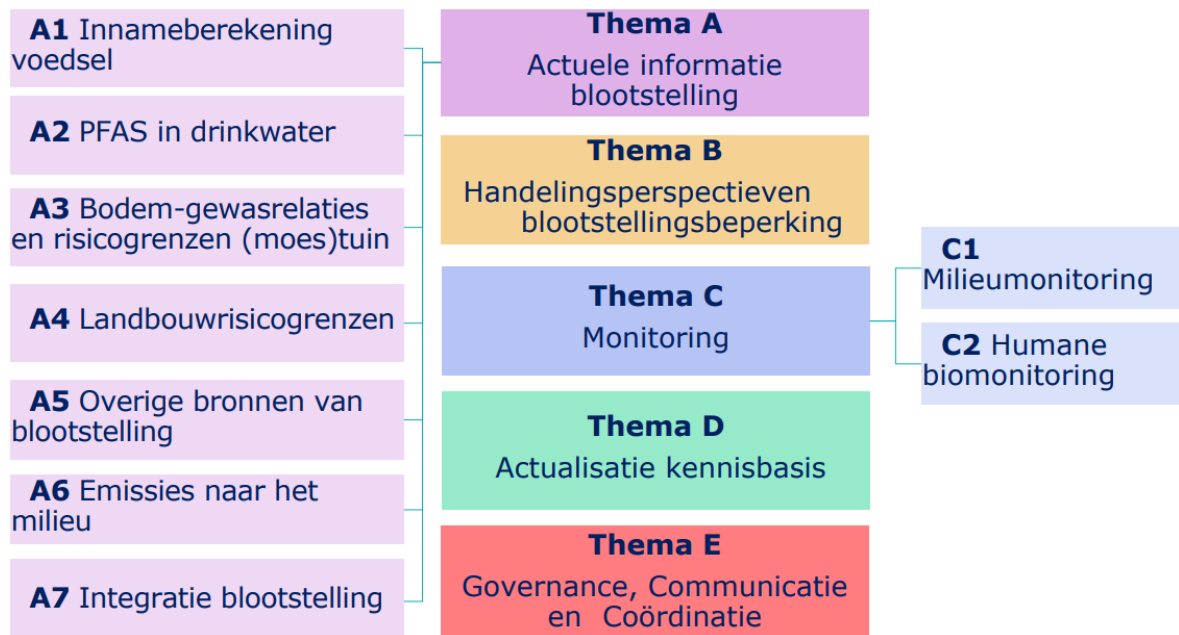
De planning is om begin 2024 een advies vanuit ECHA aan de Europese Commissie voor te leggen. Na behandeling van dit advies wordt begin 2025 een definitief voorstel verwacht. Op de website van RIVM staat het gehele tijdspad van het voorstel.

Voor gewasbeschermingsmiddelen, biociden en geneesmiddelen is dit restrictievoorstel niet van toepassing. Hiervoor geldt eigen Europese regelgeving, die overigens ook toeziet op het reduceren van PFAS.

b. Landelijk Programma PFAS

De ministeries van Infrastructuur en Waterstaat; Volksgezondheid, Welzijn en Sport; en Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit hebben het RIVM opdracht gegeven voor het opstellen en uitvoeren van een landelijk PFAS programma, dat tot 2025 loopt. Vanuit de gemeenten en de DG&J wordt er bij de opdrachtgevende ministeries op aangedrongen, dat ook aandacht wordt besteed aan de zogenoemde hotspots, zoals Dordrecht en omstreken.

Het onderzoeksprogramma is een iteratief programma op de volgende onderwerpen en thema's:

Figuur 2: programma PFAS door RIVM

De planning is als volgt:

Fase 0: 'Scoping', vormgeving onderzoek en specificatie fase 1 (Tot eind 2023).

Fase 1: Eerste uitvoeringsfase, bepaling invulling fase 2.

Fase 2: Laatste uitvoeringsfase, presentatie resultaten onderzoek, uiterlijk 31 december 2025.

c. Het OVV onderzoek 'Industrie en omwonenden'

De Onderzoeksraad Voor Veiligheid (OVV) is in 2021 een onderzoek gestart naar de wijze waarop burgers in Nederland worden beschermd tegen de risico's van schadelijke industriële uitstoot en lozingen. Naast Tata Steel in IJmuiden en Asphalt Productie Nijmegen is het inwonersproces rondom Chemours onderzocht. Diverse partijen in ons gebied zijn daarvoor geïnterviewd. Het definitieve rapport is op 13 april 2023 gepubliceerd.

De aanbevelingen vanuit de OVV zijn vooral gericht aan het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, de provincie als bevoegd gezag, waterschappen en de bedrijven zelf. De overheidspartijen die aanbevelingen hebben gekregen, hebben apart én in een gezamenlijke oplegger een reactie gestuurd aan de OVV. In de gezamenlijke oplegger van de koepels IPO, VNG, Unie van Waterschappen, provincies Noord- en Zuid-Holland en de gemeente Nijmegen gaan zij uit van gemeenschappelijke speerpunten, die erop zijn gericht om de kwaliteit van de leefomgeving continu te verbeteren door:

- proactief inzetten om de gezondheid van omwonenden beter te beschermen;
- gezamenlijk de vergunningen, het toezicht en de handhaving verbeteren en daarbij de dialoog tussen overheid, omwonenden en bedrijven te versterken;
- rekening houden met de totale druk op de gezondheid door milieuvervuilende stoffen en de nieuwste inzichten over gezondheid en milieuvervuiling.

Het *ministerie van Infrastructuur en Waterstaat* heeft de aanbevelingen aan het ministerie omgezet in de vorm van een op te stellen Actieagenda voor Industrie en Omwonenden. Deloitte heeft de verantwoordelijkheid op zich genomen om vijf actielijnen te ontwikkelen voor deze agenda. Het rapport benadrukt dat de betrokken bedrijven momenteel onvoldoende aandacht besteden aan de negatieve gezondheidseffecten van hun productieprocessen op omwonenden. Daarnaast concludeert de OVV dat de huidige (milieu)wetgeving en het bestaande systeem van vergunningverlening, toezicht en handhaving niet adequaat zijn om de gezondheid van omwonenden effectief te beschermen.

Het college van *Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland* heeft eveneens op deze rapportage gereageerd. In de kern komt de reactie neer op de samenwerking met het ministerie als het gaat om het meenemen van gezondheidsaspecten in de immisietoets voor niet-ZZS. Gedeputeerde Staten heeft daarnaast het volledige vergunningsstelsel benut door hoger beroep in te stellen tegen de uitspraak van de rechter om een deel van de revisievergunning van Chemours te vernietigen. Tot slot gaat de provincie zich inzetten voor een met overheidspartners gezamenlijk gedragen communicatie met en naar inwoners.

Chemours heeft een statement gestuurd op dit onderzoek, deze is ook via wethoudersbericht aan u toegestuurd. Chemours geeft aan dat zij inzet op de dialoog met de inwoners, eventueel via de Burenraad en dat de inspanningen om de emissies te verlagen worden gecontinueerd. Dit werd in de praktijk uitgevoerd door onder andere de zomerrondleidingen op het bedrijf voor inwoners en belangstellenden.

d. Bestuurlijk overleg met gedeputeerden Stolk en Zevenbergen

Met de provincie Zuid-Holland, in dit geval de gedeputeerden Zevenbergen en Stolk vond 23 oktober jl. bestuurlijk overleg plaats, in aanwezigheid van de wethouders van de vier gemeenten, de GGD, het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, RIVM en Rijkswaterstaat. Tijdens dit overleg heeft het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat een toelichting gegeven over het mogelijk aanscherpen van de wetgeving ten aanzien van de pZZS. RIVM gaf een toelichting op haar aanpak in het onderzoek en het driejarig programma PFAS.

e. Bestuurlijk overleg met minister en staatssecretaris

Op 6 november vond dit overleg plaats tussen de bewindspersonen en wethouder De Jonge namens de vier gemeenten. Afsproken is dit bestuurlijk overleg, in aanwezigheid van de twee gedeputeerden Stolk en Zevenbergen, te intensiveren zodat alle overheidslagen nog intensiever met elkaar kunnen optrekken in kennisuitwisseling en het verkennen van (juridische) scenario's.

4. Beeld uit de wijk

In de wijk Staart is relatief veel PFAS terecht gekomen vanuit de fabriek. Daarom wordt in informatiebrieven over het dossier Chemours ingegaan op de actuele stand van zaken over ontwikkelingen in deze wijk.

Er wordt op dit moment een algemene gebiedsvisie voorbereid, en is gericht op nieuwe ontwikkelingen voor bedrijventerreinen, toerisme en wonen. Intern leveren verschillende teams van de organisatie input en geven wensen en op te lossen knelpunten voor deze wijk aan. Het PFAS vraagstuk is een van de speerpunten in het proces van de gebiedsontwikkeling. Over dit project wordt u separaat geïnformeerd door de projectleider.

5. Mediabeeld

In de afgelopen maanden zijn inwoners op dit dossier veel meer dan gebruikelijk geconfronteerd met onverwachte media-berichten, die zorgen voor veel onrust, vragen vanuit de raad van Dordrecht. Ook werden bij gemeenten ten zuiden van de fabriek vragen gesteld, zoals Hoeksche Waard en Altena. Van deze gemeenten werd eerder aangenomen dat deze niet in het invloedsgebied van de fabriek liggen.

Een aantal voorbeelden van mediaberichten waardoor onrust is ontstaan zijn:

Juni: Zembla-uitzending over het feit dat DuPont al langere tijd kennis had over de schadelijkheid van de stof die zij uitstoten.

Juni: Zembla uitzending over de verontreiniging van het zwemwater in een cirkel van 15 kilometer rondom de fabriek.

Augustus: NRC indicatief onderzoek naar PFAS in eieren van kippen in het gebied.

Dit soort berichten berusten op waarheid, maar de context is niet altijd duidelijk. Er wordt regelmatig uitgegaan van strengere normen, waardoor er een overschrijding wordt gemeld die op grond van de werkelijke normen niet wordt geconstateerd. Zo wordt er bij het zwemwateronderzoek uitgegaan van de norm voor oppervlaktewater, die veel strenger is dan de afgeleide norm voor zwemwater door RIVM. In het geval van het NRC-eierenonderzoek is het aantal eieren zeer laag, waardoor er geen goede conclusie kan worden getrokken over het eten van eieren in het hele gebied.

De overheden werken in dit soort boodschappen nauw samen met elkaar en het RIVM, waardoor we inwoners de goede informatie kunnen geven. In de komende tijd wordt nadrukkelijk ingezet op deze samenwerking. Dit lichten we nader toe onder punt 6 van deze brief.

6. Informeren van de inwoners en regionaal samenwerken

Intensivering samenwerking

In de Tweede Kamer, in Provinciale Staten en in de gemeenteraden is mede naar aanleiding van de aanbevelingen van de OVV en de media-stormen, gesproken over de noodzaak om goede informatie voor en communicatie met de inwoners te organiseren. Dordrecht heeft aangeboden de regie hier op te nemen met als doel dat inwoners adequaat worden geïnformeerd en alle betrokken professionele partners dezelfde informatie geven over het dossier Chemours en PFAS. Zowel via hun eigen kanalen als via één eenvoudig informatiekanaal.

Vanuit de gemeente Dordrecht wordt een communicatiestructuur opgezet voor de vier betrokken gemeenten en alle andere professionele partners in dit dossier. De regisseur Communicatie vanuit Dordrecht stemt met de communicatieadviseurs van de vier gemeenten en vervolgens met die van de professionele partners hoe deze communicatiestructuur eruit gaat zien. De inzet is om deze opzet in november 2023 gereed te hebben.

Inzet GGD

De GGD wil haar inzet intensiveren op het dossier PFA/Chemours. Dit moet ervoor zorgen dat de GGD effectiever en met meer slagkracht kan opereren, in samenhang met de andere betrokken organisaties en gemeenten, vanuit haar rol en verantwoordelijkheid voor de publieke gezondheid. Concreet wil de GGD werken langs vijf inhoudelijke lijnen:

- zorgen voor toegankelijke, objectieve en up-to-date informatie en advies voor inwoners en professionals (eerste- en tweedelijns zorg);
- het agenderen en mede-ontwikkelen van een onderzoeksprogramma gezondheidseffecten PFAS;
- het gezamenlijk ontwikkelen van een lobbyagenda o.a. gericht op het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en het RIVM;

- het koppelen van gezondheidkundige expertise van de GGD, aan de bestuurlijke en ambtelijke overleggen op het PFAS/Chemours dossier regionaal, provinciaal en landelijk;
- versterken van de samenwerking tussen GGD-en en DPG-en gericht op het PFAS/Chemours dossier.

7. De aansprakelijkstelling van de bedrijven

Op 27 september 2023 deed de rechtbank Rotterdam uitspraak in de procedure waarin de vier gemeenten de bedrijven Chemours, DuPont en Corteva aansprakelijk stelden voor de schade die de fabrieken in het verleden hebben aangericht op gronden van de gemeenten.

Voordat een eindvonnis wordt geveld, hebben de gemeenten tot 22 november de gelegenheid gekregen om via een akte, bewijs te leveren over de schade vanaf 1998. Daarna krijgen de bedrijven de gelegenheid tot het geven van een reactie en wordt een eindvonnis in 2024 verwacht. Op advies van onze advocaat is door hem namens de vier gemeenten acht weken uitstel gevraagd, dat wil zeggen tot 17 januari 2024.

8. Vergunningen, toezicht en handhaving

In dit onderdeel gaan wij in op de relevante lopende procedures van vergunningen door de DCMR namens provincie Zuid-Holland en geven we een overzicht van de controles en aanschrijvingen aan de bedrijven.

a. Vergunningverlening

Revisievergunning Dow: de definitieve beschikking vastgesteld op 14 september 2021. Tegen deze vergunning is beroep ingesteld door Dow zelf, Oasen en Evides gezamenlijk en door een omwonende. Deze beroepszaken lopen nog. Er is nog geen zitting gepland.

Revisievergunning Delrin: de definitieve beschikking vastgesteld op 19 oktober 2021. Tegen deze vergunning is beroep ingesteld door Delrin zelf en door Oasen en Evides gezamenlijk. Deze beroepszaken lopen nog. Er is nog geen zitting gepland.

Revisievergunning Chemours: de definitieve beschikking is vastgesteld op 14 oktober 2022. Tegen deze vergunning is beroep ingesteld door Chemours zelf, Oasen en Evides gezamenlijk, Waterschap Hollandse Delta en door Stedin. Door Chemours is naast het ingestelde beroep ook bij de Rechtbank verzocht een Voorlopige voorziening te treffen. Er is nog geen zitting gepland voor Voorlopige voorziening. Hierdoor is de revisievergunning nog niet in werking getreden. De uitspraak van de rechter op 16 maart 2023 over het beroep van Chemours tegen de derde ambtshalve wijziging van de vergunning (zie verder) heeft indirect ook gevolgen voor deze vergunning, omdat de voorschriften uit die wijziging zijn opgenomen in deze vergunning.

Beroep (3e) ambtshalve wijziging 2019: de zogenaamde 3e ambtshalve wijziging regelt een emissiereductie van PFAS van 99%. Voor de emissie van GenX-stoffen (HFPO-DA en E1) is deze reductie sinds 2022 gerealiseerd. Voor de overige gefluorideerde organische stoffen (overwegend vallende onder de definitie voor PFAS) geldt dat de reductie van 99% nog niet is behaald. Op grond van deze vergunning zou deze reductie in 2025 gerealiseerd moeten zijn. Op 16 maart 2023 heeft de rechter uitspraak gedaan in een door Chemours ingestelde beroepszaak. De Rechtbank stelt Chemours grotendeels in het gelijk. Op 26-04-2023 heeft DCMR namens Gedeputeerde Staten hoger beroep ingesteld tegen de uitspraak van de Rechtbank. Door Chemours is op 15-08-2023 tevens hoger beroep ingesteld. Er is nog geen zitting gepland.

Overzicht vergunningen en vergunde emissies/lozingen naar lucht en water bij Chemours 2013-2023

Tabel 1:

Vergunde emissies naar de lucht door Chemours van HFPO-DA, E1 en PFOA in kg per jaar. NB: HFPO-DA (voorheen FRD) en E1 zijn de stoffen die horen bij het ~~GenX~~ proces.

Jaar	HFPO-DA (kg/j)	E1 (kg/j)	PFOA (kg/j)
2013	660	1.200	-
2017	450	459	-
2020	95	459	0,15
2022	4	459 / 32*	0,15
2024	4 / 3,5*	459 / 32*	0,15
2025	4 / 3,5*	459 / 25*	0,15

* Jaarvrucht vóór vernietiging van een deel van de 3^e ambtshalve wijziging door de Rechtbank.

Tabel 2:

Vergunde emissies naar de lucht van de overige gefluorideerde organische stoffen door Chemours in kg per jaar. De meeste gefluorideerde organische stoffen worden tot de PFAS gerekend.

Jaar	Overige gefluorideerde organische stoffen (kg/j)
2013	172.883
2021	154.858
2024	34.575 / 20.681*
2025	34.575 / 1.732*

* Jaarvracht vóór vernietiging van een deel van de 3^e ambtshalve wijziging door de Rechtbank.

Tabel 3:

Vergunde indirecte lozingen door Chemours van HFPO-DA en PFOA in kg per jaar (E-1 wordt niet geloosd).

Jaar	HFPO-DA (kg/j)	PFOA (kg/j)
2013	6.400	
2017	2.035	
2018	140	
2020	20	0,04
2021	2	0,04

b. Toezicht en handhaving

BRZO bedrijven worden zeer regelmatig gecontroleerd door verschillende instanties, waaronder de DCMR die op de vergunningvoorschriften en algemene regels controleert en de Inspectie Leefomgeving en Transport ILT die onder andere vergunning verleent voor het transport van stoffen. De gegevens over controles zijn openbaar; de instanties publiceren de rapporten op een publieksvriendelijke wijze, echter wel met enige vertraging op de website van BRZO-plus. Daarnaast vinden ook veel controles plaats op basis van de Wabo. Bij Chemours vindt geïntensiveerd toezicht plaats, wat inhoudt dat dit bedrijf vaker gecontroleerd wordt.

Last onder dwangsom TFA

Op 30 augustus 2023 heeft DCMR aan Chemours een last onder dwangsom opgelegd voor het onvergund lozen van Trifluorazijnzuur (TFA) op het gemeentelijk riool. Op 15 mei 2023 is bij de analyse van een afvalwatermonster de stof TFA aangetroffen in een concentratie van 84 µg/l. De begunstigingstermijn voor het ongedaan maken van de overtreding is vier maanden. Chemours kan het verbeuren en betalen van dwangsommen voorkomen door blijvend geen met TFA verontreinigd afvalwater (boven de rapportagegrens van 50 microgram per liter) te lozen op het gemeentelijke riool. Wanneer het bedrijf hier na afloop van de begunstigingstermijn van vier maanden niet aan voldoet, moet Chemours een dwangsom betalen van € 125.000,- per geconstateerde overtreding tot een maximum van € 1.250.000,-. Op 10 oktober 2023 heeft Chemours bezwaar gemaakt tegen de last onder dwangsom.

Hoe verder na deze raadsinformatiebrief?

Wij houden u op de hoogte van de actuele ontwikkelingen. Dit doen wij door wethouderberichten te sturen bij informatie die geen politieke mening inhoudt en raadsinformatiebrieven.

Welke kosten zijn verbonden aan het proces?

Niet van toepassing.

Het college van Burgemeester en Wethouders

C.H.W.M. Post
secretaris

A.W. Kolff
burgemeester